

Schriftlezing: Lukas 24, 36 - 53

Hemelvaartsdag/ Pinksteren 2008

Gemeente van Jezus,

Geloven, dat is: Loslaten en toch overeind blijven.

Geloven, dat is: Afscheid nemen en toch onvoorwaardelijk liefhebben.

Geloven, dat is: Niet de materie, maar de geest vertrouwen.

Vandaag staan we hierbij stil, bij de Hemelvaart van Jezus.

In de versie van Lukas is het een gebeuren, dat als een happy-end het sluitstuk vormt van zijn evangelie.

Na de opstanding verschijnt Jezus nog regelmatig aan zijn leerlingen, ook aan de Emmaüsgangers, het verhaal dat hieraan voorafgaat.

Lukas benadrukt nog eens, dat het hier niet gaat om een geestverschijning. Hij laat Jezus zelf zeggen: "Kijk naar mij handen en voeten, ik ben het zelf, een geest heeft geen vlees of beenderen." En even later vraagt Jezus de leerlingen ook: "Hebben jullie iets te eten." Alsof Lukas nogmaals wil onderstrepen, dat het hier gaat om de lichamelijke verschijning van Jezus.

En toch zeg ik: Geloven is: Niet de materie, maar de geest vertrouwen. Zit ik hier dan al in een geschil met het evangelie van Lukas? Het zou kunnen.

Zo meteen sta ik hier nog weer bij stil.

Eerst even kort het vervolg van het gebeuren.

Jezus vertelt hen nogmaals over de Schriften die vervuld werden, toen Hij op de derde dag opstond uit de dood. Dan geeft Hij hen de opdracht dit goede nieuws de wereld in te brengen, te beginnen in Jeruzalem. Ook hier proeven we woorden uit het Oude Testament, waar de vrede van God vanuit Jeruzalem de wereld in zal stromen.

Jezus doet hen een plechtige belofte, dat Hij de Vader aan zijn belofte zal houden.

”Jullie moeten in de stad blijven, totdat jullie met kracht uit de hemel zijn bekleed”.

Tenslotte zegent Hij hen in Betanië en dan vaart Hij ten hemel. De leerlingen brengen Hem hulde en keren vreugdevol naar Jeruzalem terug. Daar wijden zij zich vurig aan het gebed in de tempel, en zullen zij een begin maken met het verspreiden van het goede nieuws.

Een happy-end, dus. En daarbij zou je bijna vergeten welk drama zich op Golgotha heeft afgespeeld, als je dit zo leest.

Het lijkt mij zinvol om nog even te mediteren over de verzen waar Lukas zo sterk de lichamelijke van Jezus benadrukt, zo sterk zelfs, dat Hij Jezus laat vragen naar voedsel.

Het zal zeker iets te maken hebben met het motief van Lukas om de lezers ervan te overtuigen, dat het echt Jezus zelf was, die hier verscheen aan zijn leerlingen. Dat het niet zomaar een of andere geestverschijning is geweest.

Want een geest is ergens ongrijpbaar en onbetrouwbaar. Een geest kan ook wel een wolf in schaapskleren zijn, een door de duivel gezonden geest die mensen met een list wil verleiden tot ongeloof of goddeloosheid. Een geest is niet gemakkelijk te controleren.

Ik denk dat Lukas er geen twijfel over wil laten bestaan, dat het hier om de Christus gaat, die zijn zendingsopdracht geeft aan de wereld.

Maar wat denken wij dan van de lichamelijke opstanding? En wat denken wij vandaag de dag over de lichamelijke opstanding uit de doden? Ik kreeg afgelopen week nog diezelfde vraag van een pastoraat. Die zich afvroeg hoe dat nou toch mogelijk was, dat alle gestorven weer zullen opstaan uit hun graven en weer in een lichaam terecht zullen komen. Dat kan toch helemaal niet, de aarde zou totaal overbelast worden, er zouden misschien wel heftige oorlogen uitbreken en de voedselschaarste en de ziekten zouden om zich heen grijpen.

Ik herinner mij nog uit mijn studententijd dat er in Nederland een heftig debat gaande was over de vraag of Jezus wel of niet lichamenlijk is opgestaan. We zijn er nooit helemaal uitgekomen, in dat debat. De meningen blijven verdeeld.

Kort geleden had ik er een gesprek over met collega's in het seminarium en voor mijzelf heb ik nu een vorm gevonden om dit thema een plek te geven. Ik geloof in de lichamenlijke opstanding van Jezus, als de Christus, maar ik geloof niet in de lichamenlijke opstanding van alle gestorvenen.

U mag er anders over denken, maar dit is voor mij een begaanbare geloofsweg. Jezus is in het lichaam verschenen aan zijn leerlingen en zijn vrienden en vriendinnen. En daarna opgenomen in de hemel. En hoe dat met de opstanding van de gestorvenen gaat, dat laat ik maar aan de goede God.

Maar ik geloof wel dat degene die zijn heengegaan ons kracht en liefde kunnen schenken. Soms ondervind ik dat ook. Dan mag ik voelen hoe er vanuit de hemel goed op ons gepast wordt.

Soms kan je dat gevoel hebben, dat je als mens bekleed wordt met kracht van God. Dat je er weer even tegen kunt, ondanks verdriet en zorg. Dat zijn mooie momenten.

Zo moet het zo'n beetje gevoeld hebben, toen Jezus hen zegende. Ze moeten het gevoeld hebben, dat goddelijke kracht naar hen toe kwam, en dat maakte hen oprecht blij, ook al was dit het definitieve afscheid van hun geliefde rabbi. Loslaten en toch blijven vertrouwen, zo moet het voor hen gevoeld hebben, toen bij de Hemelvaart van Jezus. Loslaten en toch blijven vertrouwen. Beseffen dat Hij lichamelijk niet terug zal komen, maar vertrouwen op de Geestkracht die ervoor in de plaats komt.

Niet de materie maar de geest vertrouwen.

Maar een geest is toch ongrijpbaar, onbetrouwbaar?

Wie zal zeggen dat het een goede geest is?

Dit is denk ik precies de reden, dat Lukas zoveel nadrukt legt op de lichamelijkheid van Jezus. Lukas wil overtuigen, dat de Geest die van Christus uitgaat, een super-betrouwbare geest is. Lukas wil overtuigen dat het hier gaat om de kracht van God, Heilige Geest, die betrouwbaar is, een kracht die ons kan dragen en troosten en leiden.

En van die kracht moeten wij het nog altijd hebben in dit leven.

Van die kracht moeten wij het vooral hebben als wijzelf hemelvaart-ervaringen meemaken. Ik bedoel de hemelvaart van geliefden. Ik bedoel het overlijden en het heengaan van je dierbare, een heit en mem, je kind, je partner, dat zijn onze hemelvaart-ervaringen. Dan moeten we het van die goede geestkracht van God hebben. Dan is er verdriet, dan is er het bittere gevoel van het 'waarom' dan is er de schrijnende werkelijkheid dat je geliefde nooit meer lichamelijk bij je zal zijn.

Juist dan moeten we het van de Geest hebben.

Moge het ons gegeven zijn dat wij geloven in de kracht van Gods Geest, dat wij er steeds weer innerlijk voor kiezen om die Geest te vertrouwen wat er ook gebeurt.

Het is afscheid nemen en toch onvoorwaardelijke liefde voelen, het is loslaten en toch blijven vertrouwen, het is huilen en bidden tegelijk. Zo proberen wij te geloven, zo proberen we met God te gaan.

*“Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd,
Dat is de dood aanvaarden,
De vrede en de strijd, de dagen en de nachten
De honger en de dorst, de vragen en de angsten
De kommer en de koorts.”*

Dit is waar we voor staan.

Geloven is: Huilen en bidden tegelijk.

Geloven: Niet gemakkelijk.

Niet gemakkelijk, want wij hebben niet die piekervaring met Jezus, zoals destijds. Wij hebben niet de lichamelijke Jezus bij ons, die ons zegent. Wij moeten het doen met de overlevering, wij moeten het, temidden van

onze hemelvaart-ervaringen, hebben van het Heilig Woord dat ons is overgeleverd.

Dé uitdaging voor ons geloof is, dat wij de belofte van de Vader ten volle vertrouwen en aanvaarden. Dat Hij Liefde is en dat Hij Kracht geeft. De belofte dat het leven bij Hem in goede handen is.

*“Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd,
Dat is de Geest aanvaarden, die tot het leven leidt.”*

Leven van de belofte, vertrouwen op Zijn Geest, maar dan wel met een opdracht voor de geloofsgemeenschap, zo vervolgt dit lied:

*De mensen niet verlaten, Gods woord zijn toegedaan
Dat is op deze aarde, de duivel wederstaan.”*

Moge God ons kracht blijven geven, om mens te zijn op aarde.
Moge het ons gegeven zijn dat wij het wagen met de Geest. Huilend en biddend, zingend en zegenend, met vallen en opstaan, als kind van God, die ons onvoorwaardelijk liefheeft.

AMEN